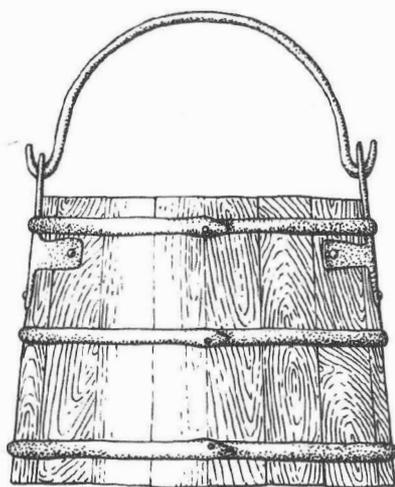

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

SONDÁŽ NA HRADISKU U ÚJEZDA U KUNŠTÁTU /okr. Blansko/

Antonín Štrof, Muzeum Boskovice

Ostrožna s pomístním názvem Hradisko, příp. Strážný, s výraznými terénními reliktů se nachází 0,75 km S od Újezda v kotlince na konci údolí, jímž protéká potok Nýrovec a které se u Sebranic otevírá do Lysické sníženiny. Zhruba ve středu kotlinky, asi 200 m S od ostrožny Hradiska, se vypíná osamocené kuželovité návrší s miniaturní plošinkou na vrcholu a s místním názvem Hradištko.

Vlastní Hradisko má zhruba oválný tvar, delší osu V - Z, nadm. v. 460 - 470 m. Plocha příkopem oddělené ostrožny je zhruba 0,5 ha / 60 x 80 m/, vnitřní plocha hradiska asi 25 x 50 m. Opevnění tvoří dosud jasně patrné zdvojené příkopy i valy, pouze při kratší Z straně /nad nejprudším svahem/ není opevnění zdvojeno a při V straně je příkop oddělující hradisko od masívu Kojav zčásti zplanýrován náspelem lesní cesty. Vnitřní plocha je nerovná, v Z části vyběhá do menších kup; sedlo mezi nimi je rovné.

Lokalita je pod názvem Hradisko vyznačena v mapě generálního štábu z r. 1781 a byla známa i J. Tenorovi /1903, 178/, nebyla však dosud uvedena do literatury. Historické zmínky o lokalitě se nepodařilo vypátrat, patrně zanikla dosti záhy na počátku středověku. Není vyloučeno, že šlo o centrum tolik diskutovaného sebranického újezda /Hradisko leží zhruba uprostřed jeho předpokládaného území/.

V červenci r. 1984 jsme v areálu hradiska /ve vnitřním příkopu při S okraji, ve V a střední části vnitřní plochy/ podnikli drobnou sondáž s úmyslem získat datovací materiál, nepodařilo se nám však získat ani doklady o skutečném osídlení lokality.

Literatura:

Tenora J, 1903: Kunštátský okres. Vlastivěda moravská. Brno.

Tastgrabung auf Hradisko bei Újezd bei Kunštát /Bez. Blansko/. Auf der vermutlich jungburgwallzeitlichen Lokalität mit verdoppelter Befestigung, 0,75 km nördlich vom Dorfe, wurde eine kleine ergebnislose Tastgrabung durchgeführt.

KNOCHENRESTE VON DER LOKALITÄT MUŠOV /Bez. Břeclav/

Zdeněk Kratochvíl, AÚ ČSAV Brno

Im Verlaufe des Jahres 1980 wurde eine archäologische Rettungsgrabung im Zusammenhang mit den Erdarbeiten beim Aufbau des mittleren Stausees des Wasserwerkes Nové Mlýny durchgeführt. In der Flur "sv. Ján" wurde die Grabung von Mitgliedern des Archäologischen Institutes der ČSAV Brno Dr. M. Čižmář, Dr. M. Geisler und Dr. I. Rakovský geleitet. Das gewonnene Knochenmaterial stammt von Siedlungen aus der römischen Kaiserzeit, der Věteřov- /Mährische BZ-Gruppe, ein Zweig der Madarovce-Kultur/ und der Úněticer Kultur /Čižmář, Geisler, Rakovský 1982/. Die gewonnenen Proben des Knochenmaterials sind nicht irgendwie besonders zahlreich, es überwiegen in diesem überzeugend Haustiere. Die Zahl des Knochenmaterials, die auf einzelne bestimmte Tiergattungen in den angeführten Kulturen fällt, ist auf Tab. 1 angeführt. Im Material der Úněticer Kultur hat man am wenigsten Material gewonnen und zwar nur 7 Belege vom Rind. In den Knochenresten aus der Věteřov Kultur und aus der römischen Kaiserzeit überwog das Rind, dessen Anteil 53,6, resp. 54,5 % von dem gesamten Material betrug. Nach der Zahl der Knochenreste war in der Probe aus der Věteřov Kultur an zweiter Stelle das Hausschwein /22,4%/ und dann kleine Wiederkäuer, Schaf und Ziege /13,6%/ vertreten. In der römischen Kaiserzeit waren umgekehrt an zweiter Stelle kleine Wiederkäuer /29,3%/ und erst dann folgte das Hausschwein /17,5%/. Aus dem Knochenmaterial hat man nicht viele metrische Angaben gewonnen, die nach der Methode von Driesch /1976/ vermessen wurden und nach dieser Autorin sind auch die angeführten Abkürzungen auf Taf. 2 benützt worden.

Für die Präzisierung der Größe der Tiere wurde die Widerristhöhe aus den erhaltenen langen Extremitätenknochen nach Driesch, Boessneck /1974/ errechnet. Für das Rind aus der römischen Kaiserzeit bestimmte ich die Widerristhöhe mit 115 cm /berechnet aus dem Metatarsus/. Beim Schaf war die Widerristhöhe aus dem Metacarpus, Metatarsus und Calcaneus bestimmt worden. Sie bewegt sich in der Spannweite von 62 - 66 cm. Aus der Bronzezeit, bestimmt durch den Věteřov Typ, hatte ich die Möglichkeit die Widerristhöhe beim Hausschwein aufgrund der Berechnung aus der Tibia talus zu bestimmen. Sie beträgt 77,4 und 78,7 cm.

Literatur:

- Čižmář, M., Geisler, M., Rakovský, I. 1982; Mušov. Fundbericht im AÚ ČSAV Brno, Nr. 364/82.
Driesch, A. von den, 1976; Das Vermessen von Tierknochen aus vor- und frühgeschichtlichen Siedlungen. München, 1-113.
Driesch, A. von den, Boessneck, J. 1974; Kritische Anmerkungen zur Widerristhöhenberechnung aus Längenmassen vor- und frühgeschichtlicher Tierknochen. Säugetierkundl. Mitt., 22; 325-348.

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě: rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk: VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné